

Kalmar kommun
kommun@kalmar.se

2022-12-20
Dnr-SI 2022:7603

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Linds-
dalsskolorna i Kalmar kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Lindsdalsskolorna avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Lindsdalsskolorna i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att leda och följa upp hur läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla arbetet med att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero, men utvecklingsområdet finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Skolan behöver utveckla arbetet med att kartlägga och analysera tryggheten på skolans högstadium.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 22 juni 2023 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet.

Redovisningen skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 583 01 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen, dnr 2022:7606, i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Lindsdalsskolorna leder och styr i flera delar skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn leder det pedagogiska arbetet så att lärarna ges förutsättningar till samverkan och kollegialt lärande i syfte att utveckla undervisningen. Rektorn följer systematiskt upp och analyserar undervisningen med en bredd av metoder och vidtar utifrån detta åtgärder vid behov. Dock följer rektorn endast i begränsad omfattning upp värdegrundsarbetet. Vidare leder inte rektorn ett strategiskt jämställdhetsarbete och lärarnas arbete med jämställdhetsuppdraget i undervisningen följs inte upp.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder det pedagogiska arbetet samt ger lärarna förutsättningar till kollegialt samarbete. Av intervjuer och inskickad dokumentation framgår att rektorn skapar förutsättningar för personalens samarbete genom en känd och väl fungerande mötesstruktur där tid avsätts för olika forum som exempelvis ämneslag och centrala ämnesgrupper samt arbetslag. Skolledningen har också egna möten där rektorn och biträdande rektorer diskuterar utvecklingsfrågor och följer upp arbetslagens arbete. Vid lärarnas arbetslagsmöten drivs utvecklingen av undervisningen genom pedagogiska diskussioner som till exempel rör hur arbetet i ett ämne kan läggas upp, arbetssätt kring arbetsro och utvärderingar av undervisningen. Även framgångsfaktorer och utvecklingsområden diskuteras i dessa forum och dessa erfarenhetsutbyten har gett avtryck i undervisningen genom bland annat ett pågående arbete kring utomhuspedagogik. I de lägre årskurserna anges även att ett trelärarsystem tillämpas vilket beskrivs som gynnsamt för det kollegiala lärandet. Vidare framgår att det sker ett samarbete över stadiegränserna i syfte att underlätta övergångarna från årskurs 3 och 4 respektive 6 och 7.

Emellertid framgår det av intervjuer med personalen att förändringar i organisationen med en vakans på skolledningsnivå för årskurs 7-9 har stört det ordinarie kvalitetsarbetet. Bland annat har det inneburit inställda möten och att vissa rutiner har brustit i arbetet på högstadiet. Skolinspektionen vill i detta sammanhang framhålla vikten av att dessa möten kan genomföras enligt planeringen och att det ordinarie kvalitetsarbetet därmed kan återupptas.

Uppföljning och analys

Rektorn följer systematiskt upp och analyserar kunskapsresultat, undervisningens genomförande och dess förutsättningar samt i vissa delar värdegrundsarbetet. Det framgår av intervju med skolledningen och inskickad dokumentation att rektorn följer upp och analyserar kunskapsresultat utifrån resultatsammanställningar från huvudmannen. I skolans verksamhetsplan redovisas bland annat andel elever i årskurs 6 och årskurs 9 som uppnår kunskapskraven i alla ämnen och elevers resultat i årskurs 3 på de nationella proven i ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk. Utifrån resultatsammanställningen görs en analys på enhetsnivå där förstelärare deltar och återkopplar arbetet vidare till de olika stadierna på skolan. Lärare analyserar även resultaten i kommunens centrala ämnesgrupper. Kunskapsresultaten analyseras utifrån bland annat ämnen, betyg och resultat på nationella prov samt är uppdelad mellan flickor och pojkar. Vidare framgår att även skillnader i kunskapsresultat mellan lärare och ämnen analyseras och att resurser omfördelas för att möta de behov som upptäcks.

Rektorn följer systematiskt upp undervisningens genomförande och förutsättningarna för undervisningen. Av intervjuer med rektorn och personal framgår att de biträdande rektorerna genomför systematiska verksamhetsbesök där bland annat lärarnas ledaregenskaper, undervisningens upplägg och struktur samt lärarnas arbetssätt med att upprätthålla alla elevers intresse följs upp. Verksamhetsbesöket följs upp av ett medarbetarsamtal. Vidare sker en kontinuerlig uppföljning genom att biträdande rektorer besöker verksamheten regelbundet. Utifrån uppföljningen har rektorn bland annat beslutat om en omfördelning av resurser som avser stöd i undervisningen vilket uppges ha bidragit till en effektivare och mer ändamålsenlig verksamhet. Skolans organisation möjliggör också att personella resurser flexibelt kan fördelas, till exempel genom att lärare med behörighet undervisar andra klasser och årskurser vid de fall det saknas behöriga lärare i det berörda ämnet. Rektorn anger också att kommunens centrala specialpedagoger vid behov har anlitats och då bedrivit handledning med lärarna.

Av granskningen framgår att skolan har identifierat ett behov av att stärka uppföljningen av hur värdegrundsarbetet omsätts i undervisningen. Det sker ett värdegrundsarbete på skolan. Bland annat uppger skolledningen att det sker i samband med klassföreläsningstid och att kuratorn bistår med exempelvis material som är anpassat utifrån de olika årskurserna. Vidare framgår att kuratorn organiserar skolans trygghetsgrupp och att de där de tar reda på hur det är i klasserna. Skolan har även klassråd och elevråd som rektorn deltar i. Utifrån det värdegrundsarbete som bedrivs har rektorn identifierat ett behov av att arbeta med språkbruk och respekt. Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår emellertid att de har sett ett behov av att utveckla värdegrundsarbetet. De intervjuade uppger att en stor del av värdegrundsarbetet sker i dialog mellan elevhälsan och lärarna, men att rektorns styrning har varit begränsad. Utifrån det identifierade behovet av att utveckla värdegrundsarbetet uppger de intervjuade att ett gemensamt arbete påbörjats i årskurs 4-6 att med läroplanens värdegrundsuppdrag.

Jämställdhet

Granskningen visar att det delvis sker ett jämställdhetsarbete men att rektorns styrning och uppföljning av jämställdhetsuppdraget kan utvecklas. Av inskickad dokumentation framgår att rektorn kartlägger könsmönster avseende kunskapsresultat utifrån huvudmannens sammanställning som är uppdelad mellan pojkar och flickor. Skolan har bland annat identifierat att pojkar har höga resultat i ämnena engelska och matematik men lägre resultat i svenska. Utifrån detta arbetar skolan för att stärka flickorna i engelska och matematik och pojkarna i svenska. Av intervjuer med skolledning och personal framgår vidare att det från huvudmannen har funnits ett långsiktigt mål att höja pojkarnas resultat. Skolan har haft ett uppdrag kring detta. Vidare framgår av skolans verksamhetsplan att skolan följer upp andel elever som upplever att lärare ger pojkar och flickor samma förutsättningar i skolan.

Jämställdhet ingår i undervisningen men rektorn leder inte ett strategiskt jämställdhetsarbete. Av intervjuer med rektorn och lärare framkommer att lärarna arbetar med jämställdhet i undervisningen och att skolan utifrån ett huvudmannamål arbetat med att ge pojkar och flickor samma förutsättningar. Lärarna uppger att det sker ett jämställdhetsarbete inom arbetslagen där bland frågor om att fördela tid mellan pojkar och flickor samt bemötande diskuteras. Emellertid framkommer av intervjuer med skolledning och personal att rektorn inte leder ett strategiskt jämställdhetsarbete. I samband med rektorns verksamhetsuppföljningar följs inte heller lärarnas arbete med jämställdhet upp. Visserligen återkopplas kunskapsresultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv, men lärarna uppger att det inte sker någon återkoppling eller uppföljning kring jämställdhetsarbetet i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att leda och följa upp hur läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att rektorns ledning och uppföljning av ett strategiskt jämställdhetsarbete kan utvecklas. Granskningen visar att rektorn och skolpersonalen är, genom jämförelser mellan flickors respektive pojkars kunskaps- och värdegrundresultat, medvetna om skillnader mellan könen och skolan har utifrån centralt formulerade mål arbetat för att höja pojkars resultat samt verka för ett likvärdigt bemötande. Skolan saknar dock ett strategiskt och främjande jämställdhetsarbete inom ramen för undervisningen.

Av Lgr 22, avsnitt 2.1 framgår att läraren ska synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter samt hur könsmonster kan begränsa egna livsval och livsvillkor. Vidare framgår i avsnitt 2.8 att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att följa upp hur lärarna arbetar med jämställdhet i sin undervisning för att på så sätt skaffa sig en bredare bild av hur läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen. Genom att kartlägga den egna verksamheten blir det möjligt att få syn på utvecklingsområden och styrkor som går att koppla till det systematiska kvalitetsarbetet och på så sätt utveckla undervisningens kvalitet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens sammanfattade motivering är att undervisningen genomförs utifrån en tydlig struktur och med variation och balans av uppgifter och aktiviteter. Lärarna arbetar med olika metoder för att synliggöra att de har höga förväntningar på eleverna samt för att motivera dem i undervisningen. Undervisningen är anpassad för att på olika sätt utmana alla elever utifrån deras kunskapsutveckling. Arbetet med att göra eleverna delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen kan emellertid utvecklas.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen genomförs utifrån en tydlig struktur och med en variation av aktiviteter och uppgifter. Av intervjuer med lärare och av lektionsobservationer framgår att lärarna arbetar med en gemensam struktur i undervisningen. Lektionerna inleds med vad som kallas startblock. I det ingår exempelvis rutiner anpassade till respektive stadium om hur lektionerna börjar och avslutas samt att lärarna skriver lektionens innehåll och mål för arbetsområdet på tavlan. Denna information finns också på skolans digitala lärplattform där det även kan finnas länkar och extra information. Genom att skriva mål för antingen lektionen eller området beskriver lärarna att det blir tydligt för eleverna vad som är syftet och målet för arbetsområdet. Gällande lärarstöd uppger eleverna att de får hjälp om de inte förstår eller tycker att något är oklart. Hjälpen kan bestå av förklaringar eller nya exempel från läraren. Det framgår även av lektionsobservationer att lärare ger förklaringar på olika sätt så att de anpassas för eleven.

Undervisningen innehåller en variation av moment och följer ett logiskt flöde med ett sammanfattande avslut. Av intervjuer med lärare framgår att de, utifrån gruppens och elevernas behov, medvetet arbetar med att anpassa lektionernas upplägg. Arbetsformer anpassas till exempel genom en metod som innebär att lärarna när de ställer en fråga först låter eleverna tänka själva, därefter arbeta i par och sedan ta upp frågan i helklass. Detta arbetssätt anpassas utifrån hur väl eleverna känner varandra. Lektionsobservationer visar också på en variation i moment och att aktiviteterna är kopplade till varandra i ett logiskt flöde.

Motivation och anpassning

Granskningen visar att undervisningen stimulerar och utmanar eleverna utifrån elevernas behov och förutsättningar. Lärarna på skolan anpassar undervisningen utifrån elevernas behov och förutsättningar. Av intervjuer framgår att lärarna samverkar vid planeringen av undervisningen årskursvis och ämnesvis och att de då anpassar undervisningen utifrån vilken elevgrupp det är och vad eleverna är intresserade av. Lärarna kan exempelvis anpassa omfattningen av olika delar i ett arbetsområde utifrån elevernas intresse. Lärarna arbetar även på olika sätt för att stärka elevernas självförtroende och

motivation att lära. Detta görs bland annat genom att lärarna ger positiva och uppmuntrande kommentarer både muntligt och skriftligt. Vidare framgår av lektionsobservationerna att lärarna på olika sätt förmedlar höga förväntningar på eleverna. Detta sker exempelvis genom att lärarna beskriver för eleverna hur de ska gå tillväga för att uppnå mål och inte fokuserar på det som eleverna inte kan.

Av intervjuer med lärare och elevhälsans personal framgår att enheten arbetar med att erbjuda elever stöd av speciallärare utifrån de behov eleverna har och att detta kan ges både enskilt och i grupp. Speciallärarna finns i alla delar av enheten och är tillgängliga för diskussioner kring arbetssätt och förhållningssätt samt för att hjälpa eleverna. I undervisningen förekommer även olika typer av anpassningar som till exempel att lärarna varierar material efter elevernas kunskapsnivå och arbetar med elevernas förståelse inför ett arbetsområde. Olika anpassningar görs både för elever med behov av stöd för att klara kunskapsmålen och för elever som nått längre i sin kunskapsutveckling. Det framgår vidare att utmaningar för elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling kan göras genom exempelvis schemaanpassningar så att elever kan få studera ett ämne i en högre årskurs. I elevintervjuerna framgår det också att eleverna får utmanande uppgifter eller ett annat material att arbeta med om de tycker att något är lätt. Vidare framgår att lärarna har en dialog kring stadiemyten så att eleverna följer sin förväntade progression och att övergångarna mellan stadierna underlättas.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Undervisningen ger eleverna möjlighet att reflektera över sitt eget lärande men elevernas delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen är begränsad. Av lärarintervjuer framgår att eleverna görs delaktiga i sitt eget lärande. De sker bland annat genom att de i lågstadiet arbetar med ett material som handlar om hur eleverna kan lära sig och som utgör underlag för utvecklingssamtalen. För elever i mellanstadiet arbetar de med en självvärderingsbok där eleven får reflektera över sitt eget lärande. På högstadiet anger lärarna att de för dialog med eleverna om hur de lär sig. Av intervjuer med elever på högstadiet framgår även att de har fått se på en film om studieteknik samt att de har fått skriva texter om hur de studerar. Vidare framgår att frågor om studieteknik lyfts på utvecklingssamtalen.

Elever görs delvis delaktiga i planering av undervisningen. Lärare i mellanstadiet uppger att de främst arbetar med att låta eleverna delta i planeringen i årskurs 6 men att det kan förekomma redan i årskurs 4. Eleverna kan då ges möjlighet att vara med och påverka hur en lektion ska läggas upp eller får vara med och påverka hur de ska lägga upp arbetet för att eleverna ska kunna uppnå målen. På högstadiet berättar lärarna att elevernas inflytande över planeringen av undervisningen främst rör formerna för

undervisningen men är mer begränsat avseende innehållet. Elever i högstadiet uppger också att de till viss del kan påverka arbetsformer, till exempel hur ett arbete ska presenteras, men att det är lärarna som styr undervisningens innehåll.

Lärarna utvärderar i vissa delar undervisningen med eleverna. Av intervju med elevhälsan framgår att eleverna i låg- och mellanstadiet bland annat tillfrågas av lärarna under lektionen om hur de tycker en metod eller en lektion har fungerat. Elever i lågstadiet uppger att de får utvärdera om det varit lugnt i klassrummet genom att visa med tummen upp eller ner. I mellanstadiet uppger lärare att de, för att involvera eleverna, låter dem få svara på frågor om hur lektionen har gått i slutet av lektionen. Lärare på högstadiet uppger att de inte utvärderar så ofta med eleverna och att de utvärderingar som görs främst syftar till att få bekräftelse på att eleven lärt sig det som var syftet med lektionen. Även av intervjun med eleverna på högstadiet framgår att eleverna sällan är delaktiga i utvärderingar av undervisningen. De gör snabbutvärderingar genom att visa med tummen upp eller ner, men fokus är då mest på vad eleven ska tänka på, inte av undervisningens upplägg.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla arbetet med att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Skolinspektionen bedömer att elevernas delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen behöver utvecklas. Granskningen visar att lärarna vid planeringen och utvärdering av undervisningen främst ger eleverna möjlighet till inflytande gällande undervisningens arbetsformer och arbetssätt. Elevernas inflytande över undervisningens innehåll är dock begränsat.

Av 4 kap. 9 § skollagen framgår att elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter ålder och mognad. Av Lgr22 avsnitt 2.3 framgår att läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Vidare framgår att läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför lärarna att utveckla arbetet med hur eleverna kan ges en högre grad av inflytande samt hur detta inflytande kan öka med stigande ålder och mognad.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att skolan har ett systematiskt arbete kring studiero och i flera delar arbetar aktivt med att skapa en trygg miljö. Skolan har ett samlat arbete med att skapa studiero där eleverna är delaktiga och där lärarna arbetar med ett gemensamt förhållningssätt. Personalen vid skolan genomför även åtgärder för att skapa en lugn studiemiljö. Vidare arbetar personalen främjande och förebyggande för att skapa en trygg miljö. På högstadiet behöver dock arbetet med att kartlägga och analysera elevernas trygghet utvecklas.

Studiero

Det finns ett samlat arbete på skolan med att främja och upprätthålla studiero och en lugn miljö på skolan. Av intervjuer med lärare, elever och elevhälsa framgår att de för årskurserna 1-6 gemensamt har arbetat fram strategier som främjar studiero. Lärarna diskuterar gemensamma förhållningssätt kring studiero regelbundet i arbetslagen och med skolledning och elevhälsopersonal. Bland annat finns en gemensam struktur för lektionernas upplägg vilket skapar förutsägbarhet och gör det tydligt för eleverna vad de ska göra på lektionen. Lärarna arbetar också med en medveten placering av eleverna i klassrummet och en tydlig inramning av lektionerna med gemensam inledning och avslut. Det finns också möjligheter för eleverna att själva anpassa förutsättningarna i den fysiska miljön genom att använda hjälpmedel i form av skärmar och hörselkåpor. På låg- och mellanstadiet tillämpas ett trelärarsystem vilket rektorn uppger har en positiv effekt på studieron genom att det bland annat ger mentorerna mer tid för eleverna. Av intervjuer med lärare, elever och elevhälsa framgår att det även på högstadiet finns en gemensam struktur för lektionerna som eleverna känner till. Vidare arbetar lärarna medvetet med placering av elever och eleverna kan själva välja att anpassa den fysiska miljön, till exempel genom att använda skärmar eller hörselskydd.

Eleverna är delaktiga i arbetet med studiero. Av intervjuer med elever, elevhälsa och lärare framgår att eleverna får diskutera frågor som rör studiero i olika sammanhang i syfte att skapa medvetenhet och delaktighet. Dessa diskussioner förs både i samband med ordinarie undervisning samt i klassråd och i elevråd och sker i alla stadier.

Studieförutsättningarna för eleverna i de olika klasserna diskuteras och analyseras regelbundet på låg- och mellanstadiet vid elevhälsomöten där lärarna tillsammans med elevhälsans kompetenser och biträdande rektor deltar. I detta forum har grupper där det råder sämre studiero identifierats och utifrån en analys av bakomliggande orsaker har skolan vidtagit åtgärder. Sådana åtgärder kan exempelvis vara omfördelning av personella resurser och flexibelt nyttjande av lokaler. En annan åtgärd som vidtagits efter analys av studieron är en verksamhet med anpassade lokaler där lärare med specialpedagogisk kompetens arbetar och dit elever kan gå för att få stöd och hjälp. Verksamheten är tillgänglig för samtliga elever på alla stadier och lärare och elevhälsa uppger att det är ett arbetssätt som har bidragit till ökad studiero. Motsvarande elevhälsomöten genomfördes emellertid inte på högstadiet vid tillfället för granskningens genomförande.

Trygghet

Skolan arbetar i flera delar aktivt och kontinuerligt med att skapa trygghet på skolan. Av intervjuer med elevhälsa, lärare och skolledning framgår att skolan bedriver ett främjande och förebyggande arbete med att skapa en trygg miljö där eleverna är delaktiga. Det sker bland annat genom att kuratorn leder ett trygghetsråd där elevrepresentanter från samtliga stadier deltar. Elevrepresentanterna lyfter frågor om trygghet i elevråd och klassråd och deltar på trygghetsvandringar för att identifiera otrygga platser på skolan. Elever är också trygghetskontrollanter vilket innebär att de stöttar elever och uppmärksammar om någon till exempel är ensam. Vidare framgår att elevhälsans personal och lärarna arbetar med att förebygga kränkningar på nätet. Lärarna uppger att frågor kring trygghet på nätet börjar diskuteras i årskurs 3. Från årskurs 6 och på högstadiet arbetar de återkommande med dessa frågor, bland annat genom att lärarna för samtal med eleverna utifrån framtaget arbetsmaterial och genom att externa organisationer bjuds in. Lärarna för också en dialog med vårdnadshavare kring frågor som rör nätet. Ett förebyggande trygghetsarbete sker genom att lärarna kontinuerligt i vardagen arbetar med eleverna kring hur man är mot varandra, till exempel genom att eleverna får träna i att lyssna på varandra och i att hantera meningsskiljaktigheter. Vidare tar kuratorn varje månad upp värdegrundsmål som bland annat handlar om att respektera varandra och om ordningsregler vilket lärarna arbetar vidare med utifrån de behov som finns i de olika klasserna. Av intervjuer med elever och av

enkätresultat framgår också att eleverna känner sig trygga med att vända sig till personalen om något inträffar, eller om de vill berätta om något som oroar dem. Vidare uppger eleverna att de har en bra relation till personalen på skolan.

Personalen arbetar med ett gemensamt förhållningssätt kring trygghet på skolan. Personal finns tillgänglig på skolgårdarna och lärarna uppger att all personal på skolan ingriper direkt om något händer mellan eleverna och försöker lösa situationen genom att låta eleverna prata med varandra. I inledningen av läsåret går pedagogerna igenom likabehandlingsplanen och pratar om ordningsfrågor med eleverna. De pratar även om vilka vuxna de kan ha kontakt med om de är oroliga eller har funderingar. Vidare framgår att lärarna i utvecklingssamtalen tar upp frågor om trygghet med eleverna. Lärarna uppger att de utifrån dessa samtal ser att många elever är trygga och själva vågar lösa problem som uppstår. Av intervjuer med rektorn, elevhälsa och lärare framgår att det finns ordningsregler som är anpassade utifrån elevernas ålder och mognad. Ordningsreglerna är gemensamma för låg- och mellanstadiet med vissa skillnader för högstadiet.

På låg- och mellanstadiet kartläggs och analyseras tryggheten genom en bredd av metoder och skolan vidtar åtgärder. Av genomförda intervjuer med skolläda, lärare och elevhälsa framgår att elevhälsan regelbundet har elevhälsomöten med lärarna på låg- och mellanstadiet där tryggheten och studieförutsättningarna för eleverna i de olika klasserna diskuteras och analyseras. Vidare framgår att skolan på samtliga stadier genomför en egen enkät gällande elevernas upplevelse av trygghet utöver den kommungemensamma enkäten som också innehåller frågor om trygghet. Kuratorn sammanställer trygghetsenkäten och alla i personalen arbetar sedan med det resultat man får. Till exempel har de identifierat att omklädningsrummen och matsalen upplevts som otrygga platser och som åtgärd utökat vuxennärvaron där. Vidare har skol-sköterskan hälsosamtal med eleverna där frågor som rör trivsel och trygghet tas upp. Lärarna lyfter kontinuerligt frågan i klasserna hur eleverna upplever tryggheten och om de känner sig otrygga någonstans på skolan. Lärarna uppger vidare att lärarna inom skolenheten kontinuerligt har kontakt med varandra om något händer som kan behöva uppmärksammas.

På högstadiet kartläggs och analyseras tryggheten till vissa delar. Av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framkommer att otrygghet förekommer på högstadiet och att ordningsreglerna inte efterföljs av samtliga elever. Detta har bland annat även påverkat elevers studiero negativt. Elevhälsomöten har heller inte genomförts på högstadiet. Vidare framkommer att vid tidpunkten för granskningen har tjänsten som bi-

trädande rektor på högstadiet varit vakant vilket bland annat har påverkat detta arbete. Av intervjun med rektorn framgår de har en planering för att komma tillrätta med otryggheten. Ett elevhälsomöte för högstadiet är också inplanerat med syfte att gemensamt analysera nuläget och vidta åtgärder kopplat till otryggheten, men detta möte är vid granskningens genomförande inte genomfört.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Skolan behöver utveckla arbetet med att kartlägga och analysera tryggheten på skolans högstadium.

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att kartlägga och analysera tryggheten för eleverna på högstadiet kan utvecklas. Det framgår av granskningen att skolan arbetar främjande för att skapa trygghet. Det framkommer dock att en otrygghet förekommer på högstadiet och att elevhälsomöten inte genomförs.

Av 5 kap. 3 skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Av Lgr 22, 8 Rektorns ansvar framgår att rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Vidare framgår att rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Rektorn har även inom givna ramar ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att utveckla arbetet med att kartlägga och analysera tryggheten på Lindsdalsskolans högstadium. Detta för att få en tydlig bild över hur elevernas upplevda trygghet påverkar deras studiero och lärande och, utifrån vad resultaten visar, vidtar åtgärder. Genom att utveckla arbetet med att kartlägga och analysera elevernas trygghet kan skolan även få en bättre grund för sitt förebyggande arbete. Arbetet kan med fördel bygga vidare på det nuvarande kartläggningsarbetet och att de inplanerade åtgärderna genomförs samt att arbetet involverar eleverna i årskurs 7-9.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen
Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn ger lärarna förutsättningar för att kunna göra bedömningar och sätta betyg på ett likvärdigt sätt. Rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser i bedömningar och betyg. Rektorn ger även lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning.

Uppföljning och analys av bedömningar och betyg

Rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser i bedömningar och betyg. Av intervju med rektorn och lärare framgår att rektorn, utifrån huvudmannens statistik, följer upp och analyserar skillnader mellan ämnen, samt skillnader mellan lärares betyg och nationella prov ur ett likvärdighetsperspektiv. Ett exempel på vad som framkommit av rektorns analys är att betygen i årskurs 6 och 7 skiljer sig åt och där betygen är lägre i årskurs 7. Diskussioner har även förts om att betygen skiljer sig åt i olika ämnen. Ytterligare exempel är diskussioner kring varför elever ligger lågt i ett ämne och högre i ett annat.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att rektorns och huvudmannens organisation ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning och möjligheter att diskutera i olika forum. På skolenheten förs diskussionerna i ämneslag och arbetslag. Betyg och bedömningar diskuteras även på kommunens centrala ämnesträffar. Lärarna ges även möjlighet till att arbeta med sambedömning på de centrala ämnesträffarna och på skolan.

Av intervjuer med lärare framgår att lärarna använder olika arbetssätt som stöd i arbetet med att göra likvärdiga bedömningar. Lärarna beskriver att de stöttar varandra i arbetet med att göra bedömningar, till exempel vid rättningar av prov. Bedömningarna kvalitetssäkras genom att lärarna oftast är två som bedömer proven tillsammans. Vidare framkommer att lärarna diskuterar och resonerar kring olika typer av bedömningar. Till exempel diskuterar de hur prov ska utformas och hur bedömningen ska göras. Lärarna använder även elevexempel som diskussionsunderlag som ett led i arbetet med kvalitetssäkring av bedömningar och betyg. Ytterligare underlag som används för kvalitetssäkring är Skolverkets bedömningsstöd.

Kommunen genomför rättning av de nationella proven på central nivå. Vid rättningen deltar gruppledarna från ämneslagen, samt de lärare som ska genomföra nationella prov. Lärarna uppger i intervjuerna att det centrala arbetet med de nationella proven är ett stöd för dem i arbetet med likvärdiga bedömningar av elevernas kunskaper på skolenheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Stadler

Beslutsfattare

Signerat av: Lena Stadler

Beslutsfattare

I handläggningen av ärendet har även Maria Björkenborn, Ann-Charlotte Ehn och Jenny Töredal medverkat.

X Christoffer Martinelle

Föredragande

Signerat av: Christoffer Martinelle

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Fem gruppintervjuer med elever.
- Tre gruppintervjuer med lärare.
- Två gruppintervjuer med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 25-27 oktober. Besöket genomfördes av Christoffer Martinelle, Maria Björkenborn, Ann-Charlotte Ehn och Jenny Töredal.

Lindsdalsskolorna är en kommunal grundskola belägen i Kalmar kommun. Vid skolan bedrivs utbildning i årskurserna 1-6, 7-9 samt i förskoleklass och fritidshem. Denna granskning omfattar utbildningen i grundskolans årskurs 1-9. Skolans ledning består av en rektor och fyra biträdande rektorer. Av de biträdande rektorerna har en ansvar för fritidshem och förskoleklass, två för årskurserna 1-6 samt en för årskurs 7-9. Vid granskningens genomförande var en biträdande rektor tillika tillförordnad rektor och tjänsten som biträdande rektor för årskurs 7-9 var vakant. På enheten finns cirka 1000 elever.